

*Эргийэр-
эргийэр да,
мэйиитэ
эргийбэт
баар уьу.*

**Презентацияны онордо: Уус- Алдан улууһун
Өнөр орто оскуолатын алын сүһүөх
кылааһын учуутала Федорова Эльвира
Николаевна**

СИР- ОЛОХ БИЙГЭ

Кылаас чаас.
4 кылаас.

«СИР КУНЭ»

**1971с. Муус устар 22 кунэ
ООН генеральной секретара
бигэргэппитэ**

«Будуруйбэт Мулдьу Бо5о» олонхо5о:

Бу ус кулугэ костубэт

Ондол манан халлаан

Умуруйэн туьуутугэр,

Ар5аа тардыытыгар

Туу мээчик курдук

Токунуйэн уоскээбит

Ураанхай саха

Олохтонон, туруллубут

Орто дугуй буор диэн баар дииллэр...

**«БАС САБАБЫН ДА, БУТУН ААН ДОЙДУНУ
БАТАРАБЫН», - ДИИР БААР УЬУ.**

глобус

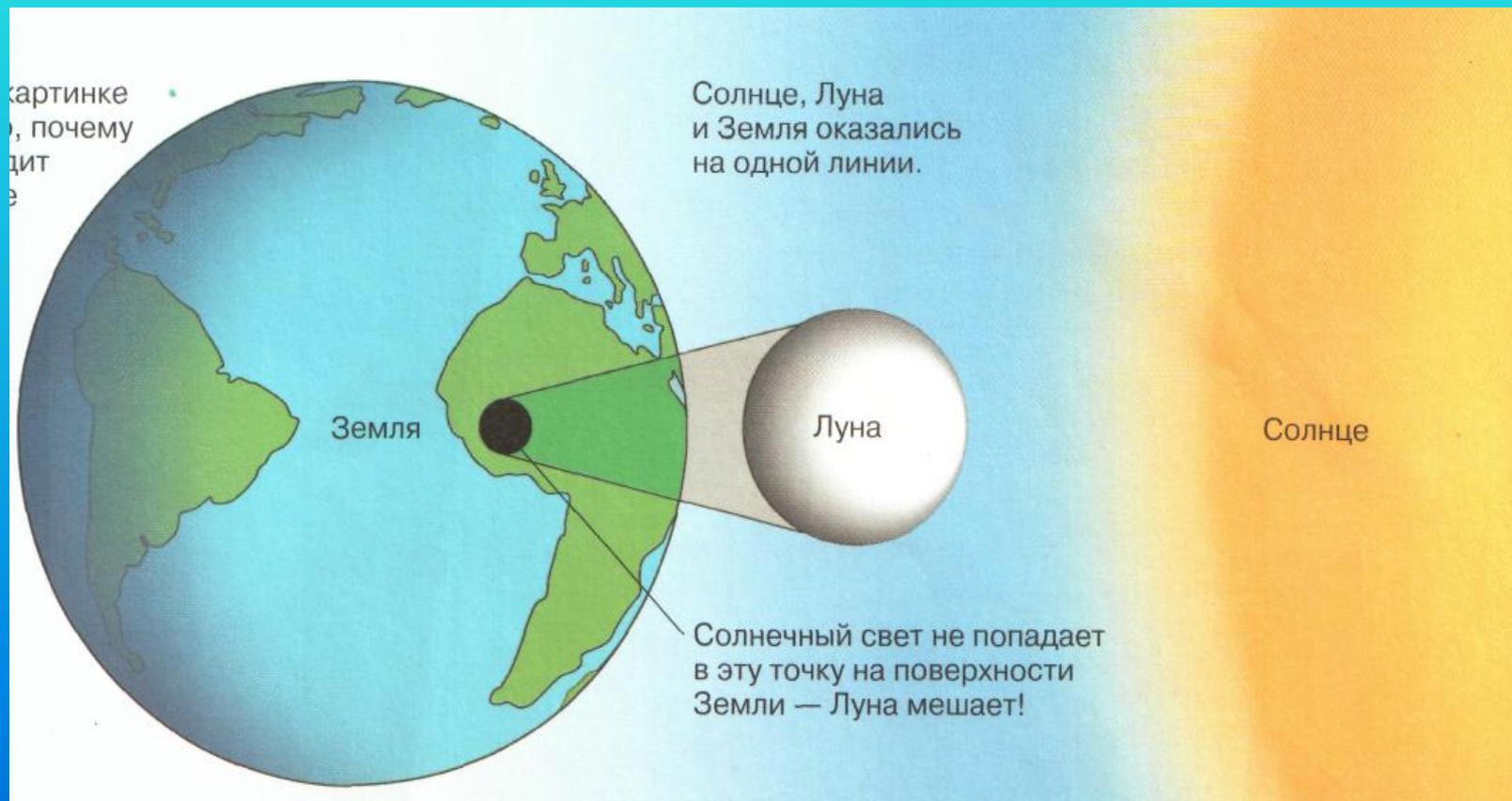

Сир 4,5 миллиард саастаах

Сир радиуьа - 6371км,

Ыйааьына $5,98 \times 10^{24}$

Сир аргыя-ый

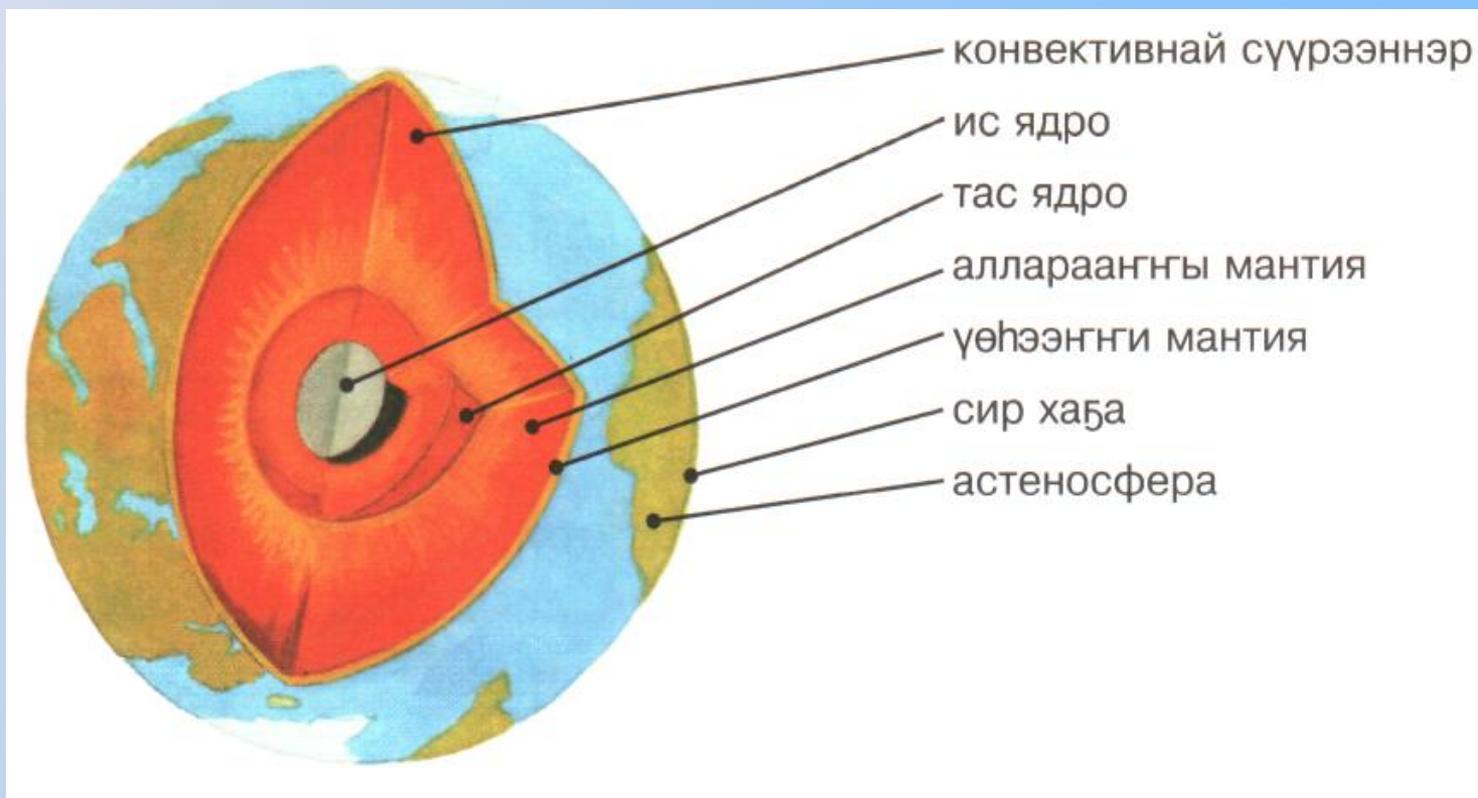
Космонавт отдает
честь
американскому
флагу.

Этот космический
аппарат называется
лунным модулем.

По Луне космонавты
ездили на луноходе,
работавшем на
электрических
аккумуляторах.

Биьиги одорор сирбит- Сир планета

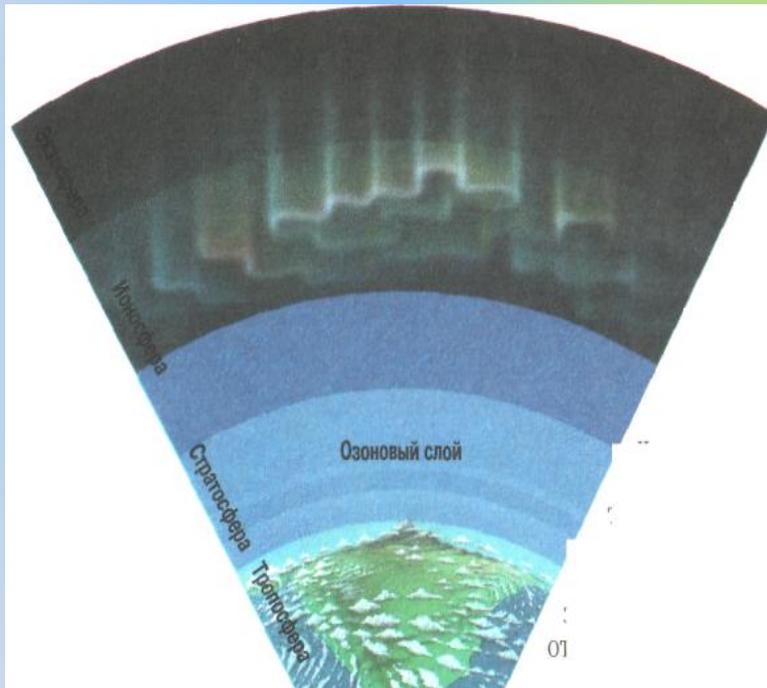

Материктар уоскээьиннэрэ:

Сир араналара

АТМОСФЕРА

ТРОПОСФЕРА

Викторина

«СААМАЙ-СААМАЙ ...»

Айыл5а5а сыьыаннаах:

Саамай-саамай урдук температура:

- Хотугу Африка
- Со5уруу Африка
- Со5уруу Америка

Саамай-саамай намыьах температура:

- Хотугу Муустаах муора
- Антарктида
- Хотугу Америка

*Сылга саамай-саамай элбэх ардах
туьэр сирэ:*

- Австралия
- Индия
- Африка

Саамай-саамай улахан куол:

- Балхаш
- Ладожской
- Байкал

Саамай-саамай улахан орус:

- Лена
- Миссисипи
- Нил

Саамай- саамай урдук хайа:

- Эльбрус
- Джомолунгма
- Аляска

*Саамай-саамай абыйах сонуу туйэр
сирэ:*

- Египет
- Африка
- Китай

Саамай-саамай улахан арыы:

- Новая Гвинея
- Виктория
- Гренландия

➤ **Кыылларга сыыяннаах:**

Саамай-саамай улахан котор:

- Альбатрос
- Аист
- Хотой

Саамай-саамай сир кыра кыыла:

- Кутуйах
- Карликовой сир хабааччы
- Ба5а

Саамай-саамай кырдыаҕас кыыл:

- Крокодил
- Мамонт
- Черепаха

Саамай-саамай сэдэх кыыл:

- Носорог
- Черепаха
- Кит

➤ Уунээйилэргэ сыьыаннаах:

Саамай-саамай урдук мас:

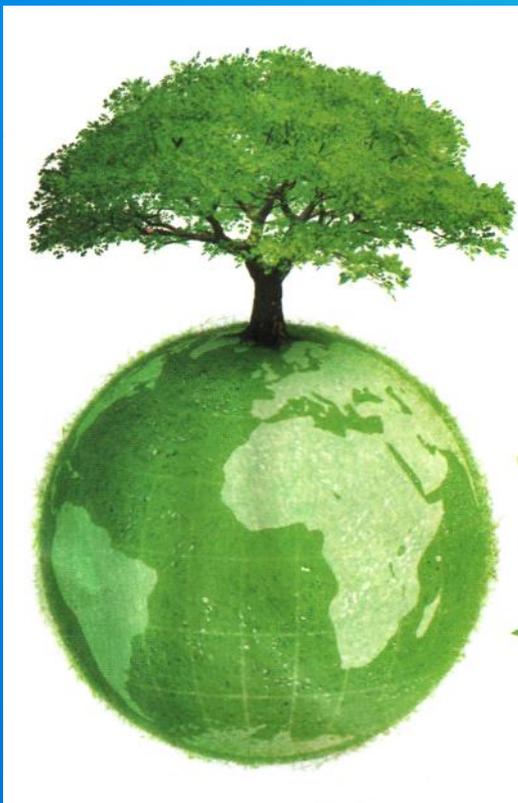
- Папоротник
- Секвойя
- Дуб

Саамай – саамай кырдыа5ас мас:

- Дуб
- Секвойя
- Бэс

Саамай-саамай сэдэх уунээйи:

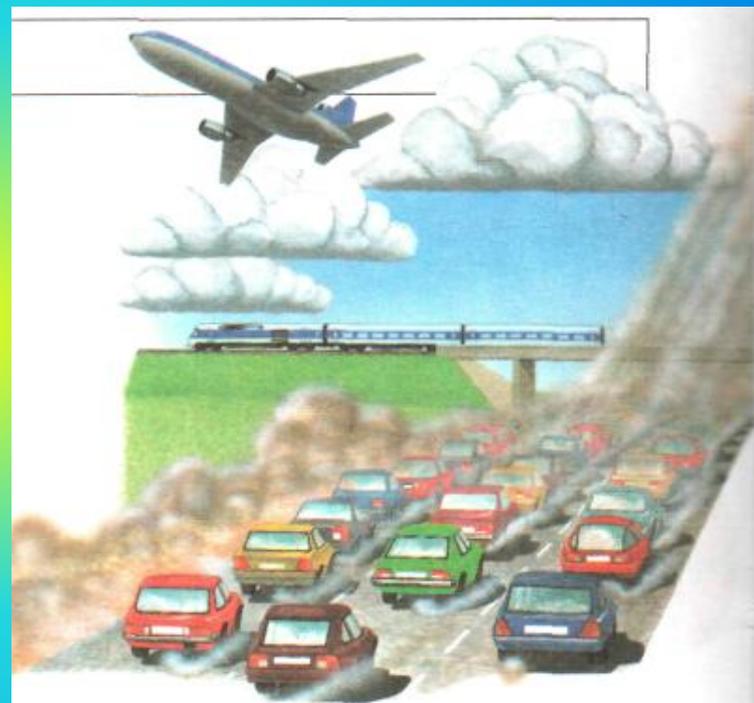
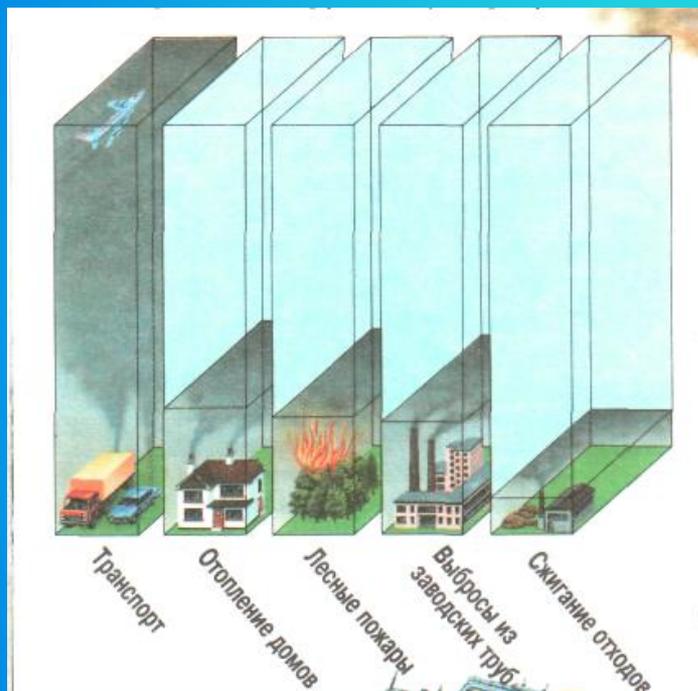
- Кипарис
- Фасоль
- Коки о кука

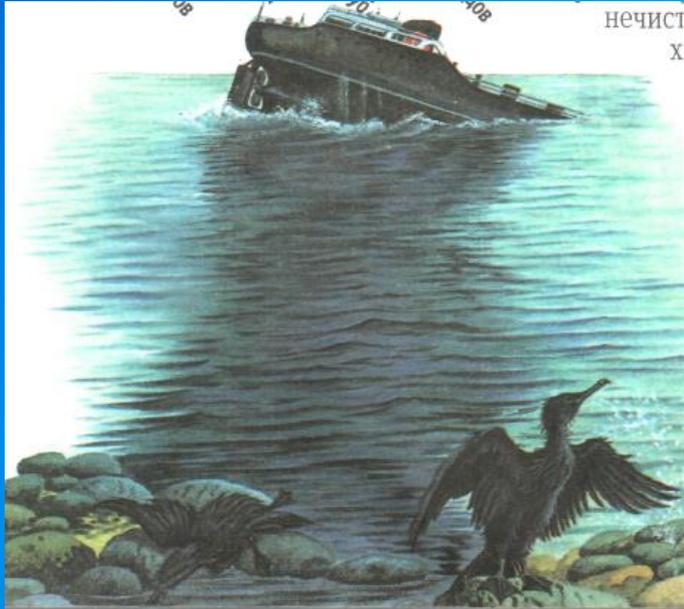

Айыл5аны харыстааьын

Ситуацияларга эппиэттээьин

Сиргэ туох куттал суоьууруй?

«Сирбитин харыстыабын»

/Плакат оноруу/

